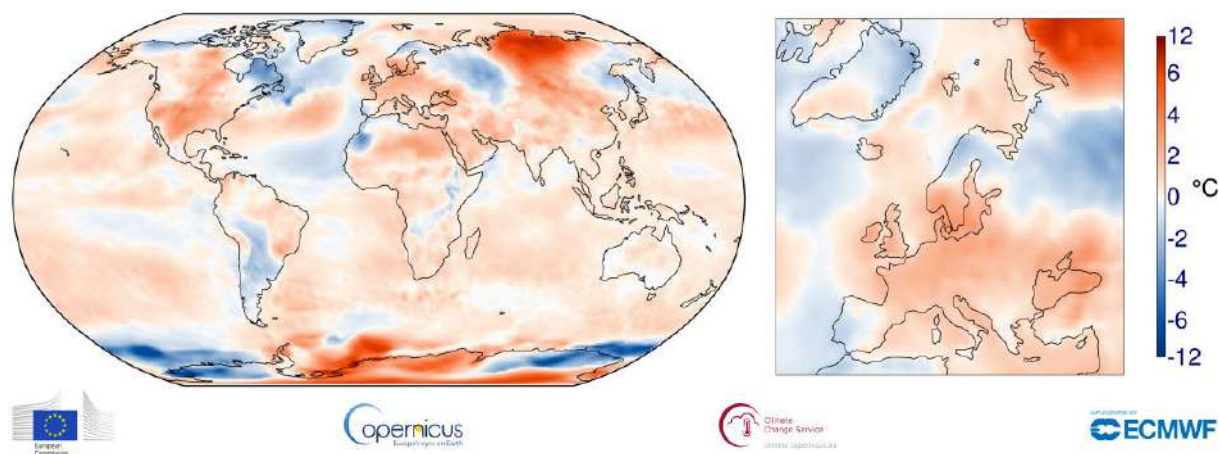

PODNEBNE RAZMERE V EVROPI IN SVETU V JUNIJU 2018

Climate in the World and Europe in June 2018

Tanja Cegnar

Na kratko povzemamo podatke o podnebnih razmerah v juniju 2018 v svetu in Evropi, kot jih je objavil Evropski center za srednjeročno napoved vremena v okviru projekta Copernicus – storitve na temo podnebnih sprememb.

Slika 1. Odklon temperature junija 2018 od junijskega povprečja obdobja 1981–2010, vir: ECMWF, ERA-Interim
Figure 1. Surface air temperature anomaly for June 2018 relative to the June average for the period 1981–2010.
Source: ERA-Interim. (Credit: ECMWF, Copernicus Climate Change Service)

Junij 2018 je bil toplejši od junijskega povprečja obdobja 1981–2010 v pretežnem delu Evrope. Povprečna junijska temperatura se je približala rekordnim vrednostim na Irskem in v Združenem kraljestvu. Za dolgoletnem povprečjem je povprečna mesečna temperatura zaostajala na severu celine in večjem delu Iberskega polotoka.

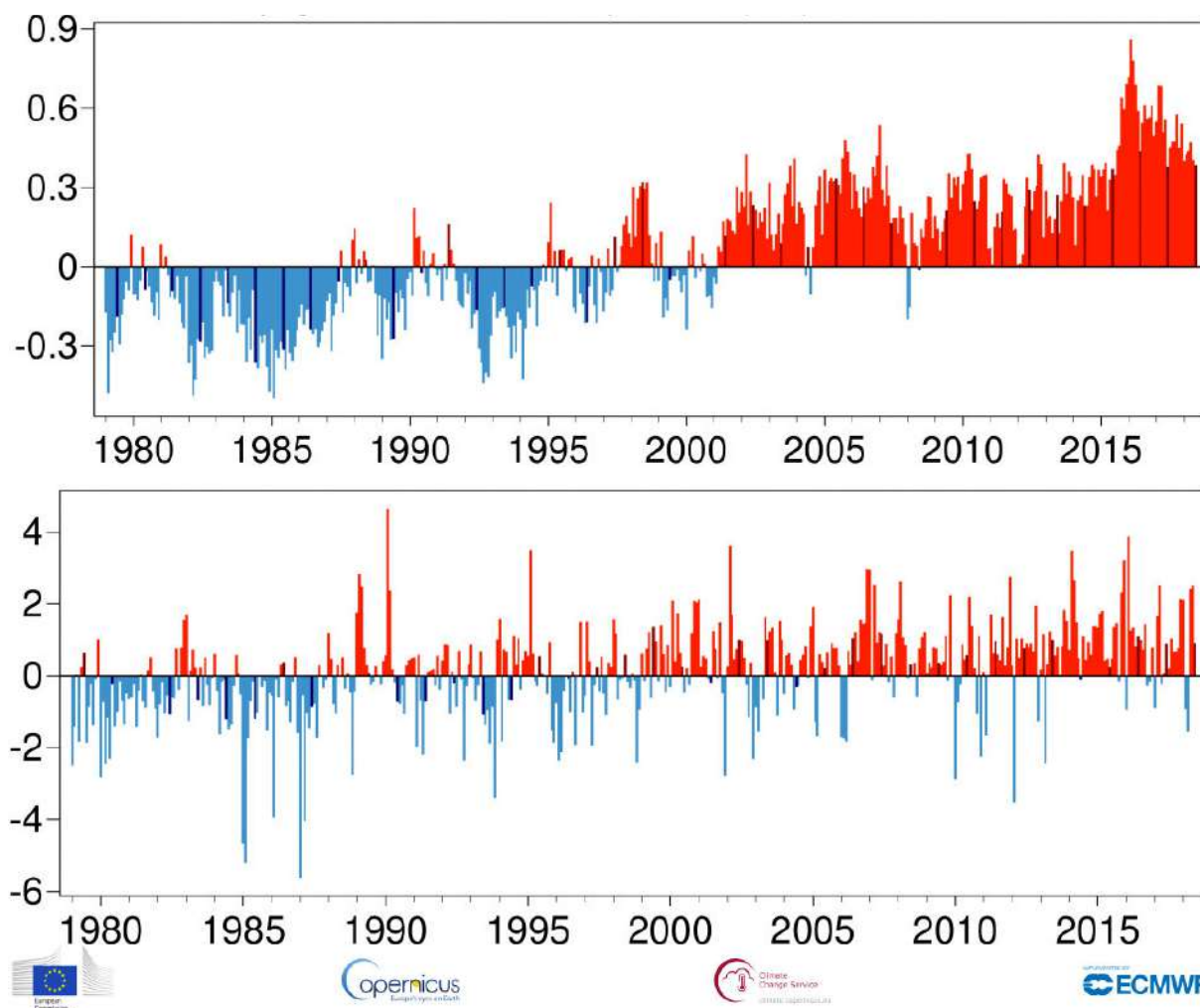
Neobičajno visoka je bila povprečna mesečna temperatura nad večjim delom severne Sibirije. Prav tako so opazno presegli dolgoletno povprečje v večjem delu ZDA, osrednji Kanadi, ponekod na severu Afrike, na Bližnjem vzhodu in severu Kitajske. Deli Antarktike so bili nadpovprečno topli, drugod na Antarktiki pa je temperatura opazno zaostajala za običajno za ta čas. Hladneje kot običajno je bilo na severu Kanade in na večjem delu Grenlandije, v zahodni Rusiji, severozahodni Afriki in na jugu Južne Amerike.

Temperatura površja vzhodnega Tihega oceana je bila blizu dolgoletnega povprečja. Še naprej je bilo nadpovprečno toplo v izventropskem delu Tihega oceana, še večji presežek nad običajno junijsko temperaturo je bil na površini Tihega oceana vzhodno od Japonske in na Atlantiku vzhodno od ZDA. Topleje kot običajno je bilo tudi v Indijskem oceanu in južnem Atlantiku.

Junij 2018 je bil na svetovni ravni opazno toplejši od dolgoletnega povprečja; bil je:

- 0,4 °C toplejši od povprečne junijske temperature v obdobju 1981–2010;
- drugi najtoplejši junij v prikazanem nizu podatkov;
- 0,06 °C hladnejši od doslej najtoplejšega junija 2016 in le 0,01 °C toplejši od junijev 2015 in 2017.

Najtoplejši in drugi najtoplejši meseci so bili v obdobju od oktobra 2015 do junija 2018.

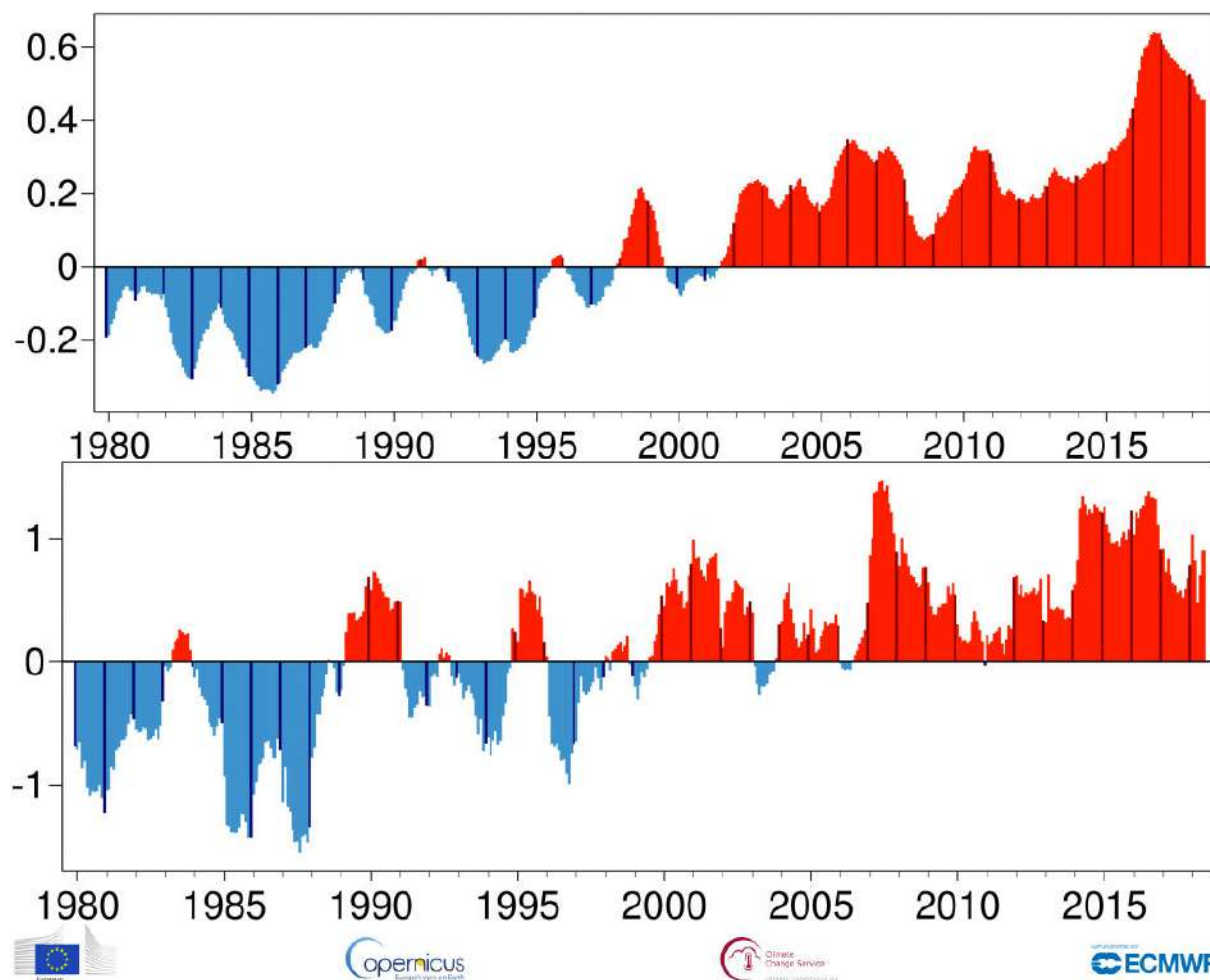
Slika 2. Odklon svetovne (zgoraj) in evropske (spodaj) povprečne mesečne temperature od povprečja obdobja 1981–2010, junijski odkloni so obarvani temneje, vir: ECMWF, ERA-Interim

Figure 2. Monthly global-mean (top) and European-mean (bottom) surface air temperature anomalies relative to 1981–2010, from January 1979 to June 2018. The darker coloured bars denote the June values. Source: ERA-Interim. (Credit: ECMWF, Copernicus Climate Change Service)

Drseče dvanajstmesečno povprečje zgladi kratkotrajnejše odklone. Na svetovni ravni je bilo obdobje od julija 2017 do junija 2018 toplejše od povprečja obdobja 1981–2010 za 0,46 °C. Najtoplejše dvanajstmesečno obdobje je bilo od oktobra 2015 do septembra 2016, odklon je bil 0,64 °C. Leto 2016 je bilo najtoplejše koledarsko leto z odklonom 0,62 °C, drugo najtoplejše je bilo leto 2017 z odklonom 0,53 °C.

Razlika v povprečni svetovni temperaturi, ki jo računajo različni svetovni centri, je precejšnja, posebej je to očitno v zadnjih dveh letih. Deloma je to posledica obravnave arktičnega območja in morja okoli Antarktike. Razlike so opazne tudi v ocenah temperature površine oceanov. Izstopajo tudi razlike v izračunanih povprečjih za leti 2005 in 2006.

Kljub omenjenim razlikam pa so ocene vseh centrov enotne glede rekordno toplega leta 2016, stopnji ogrevanja v obdobju od poznih sedemdesetih let dalje in o trajno nadpovprečno toplih letih od leta 2001 dalje.

Slika 3. Drseče dvanajstmesečno povprečje odklona svetovne (zgoraj) in evropske (spodaj) temperature v primerjavi s povprečjem obdobja 1981–2010. Temneje so obarvana povprečja za koledarsko leto, vir: ECMWF, ERA-Interim

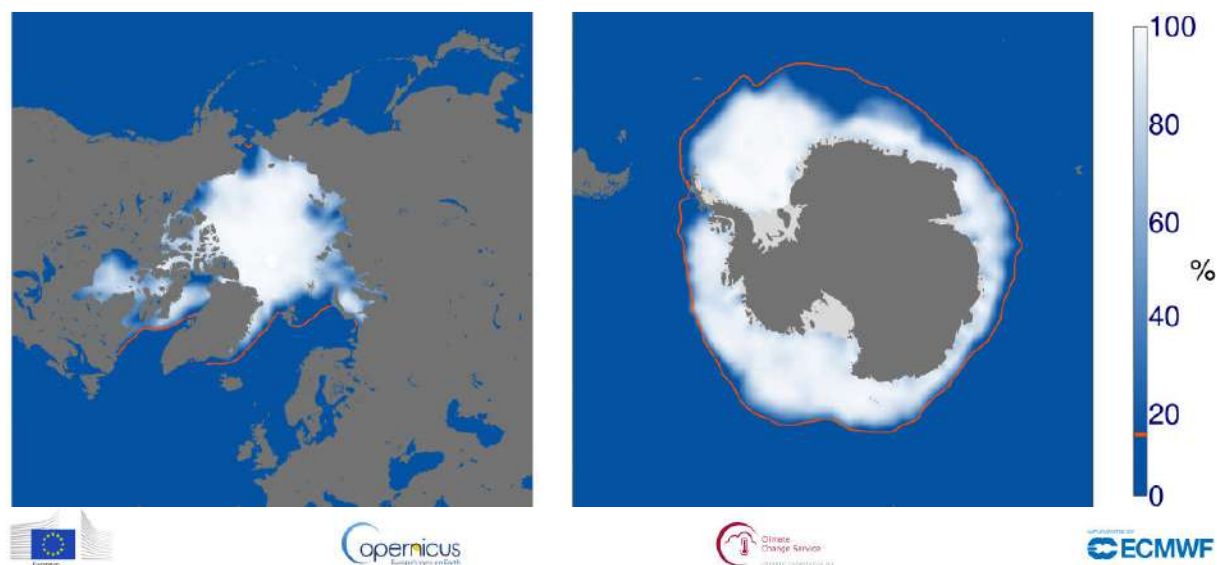
Figure 3. Running twelve-month averages of global and European mean surface air temperature anomalies relative to 1981–2010, based on monthly values from January 1979 to June 2018. The darker coloured bars are the averages for each of the calendar years from 1979 to 2017. Source: ERA-Interim. (Credit: ECMWF, Copernicus Climate Change Service)

Morski led

V splošnem je bila razsežnost morskega ledu junija 2018 manjša kot v junijskem povprečju obdobja 1981–2010.

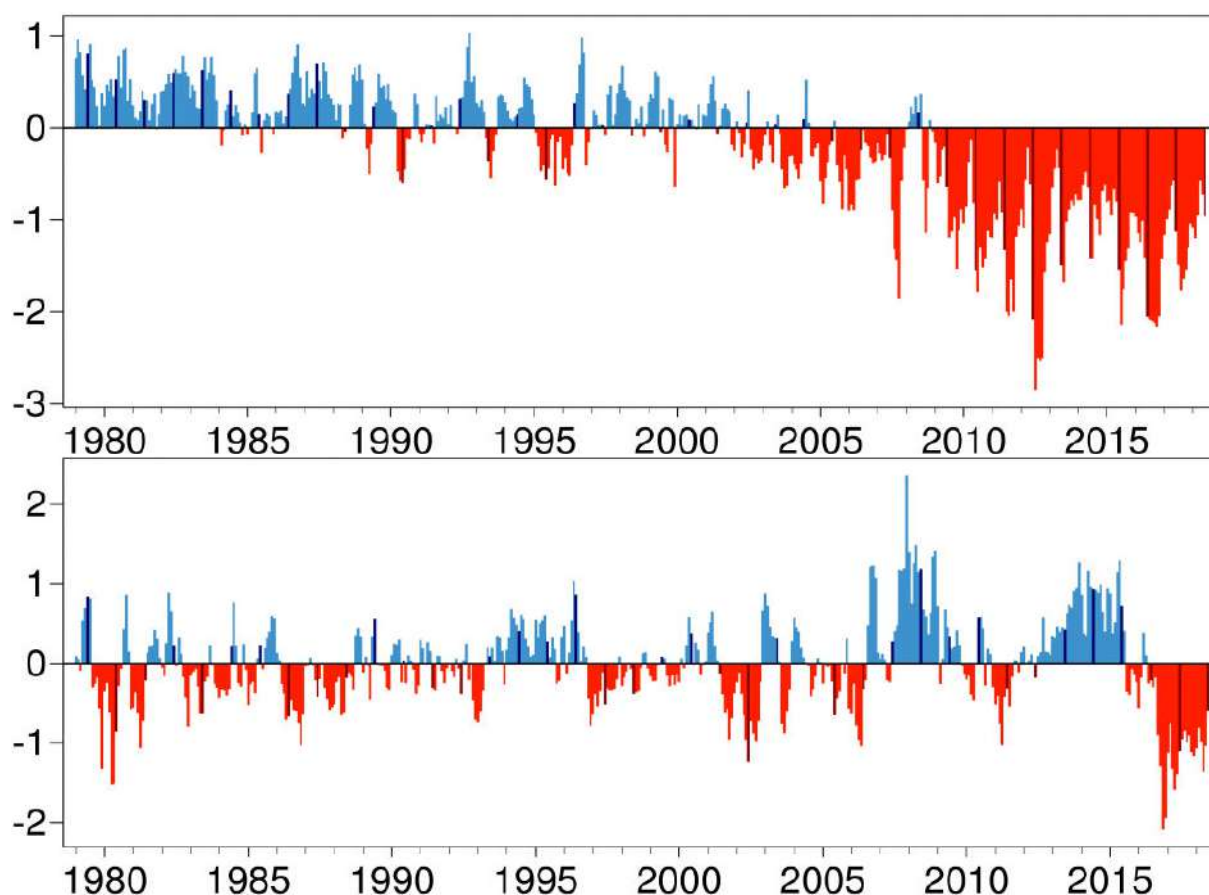
Arktični morski led ni segal tako daleč proti jugu, kot je junija običajno. Severno od Beringove ožine je bilo morje v obdobju 1981–2010 junija prekrito z ledom, junija 2018 pa ledu na tem območju skoraj ni bilo. Manj morskega ledu je bilo tudi med arhipelagom Svalbard in otokom Nova Zemlja. Nadpovprečno veliko morskega ledu je bilo na vzhodu Hudsonovega zaliva, v Davisovi ožini in vzhodno od Nove Zemlje.

Antarktični morski ledeni pokrov je bil skromnejši kot običajno. Ni segal tako daleč proti severu kot je junija običajno. Še posebej je bilo to očitno zahodno od Antarktičnega polotoka in na vzhodu Weddellovega morja. Južno od roba morskega ledu je bil ledeni pokrov nadpovprečen, še posebej v Bellingshausenovem in Amundsenovem morju.

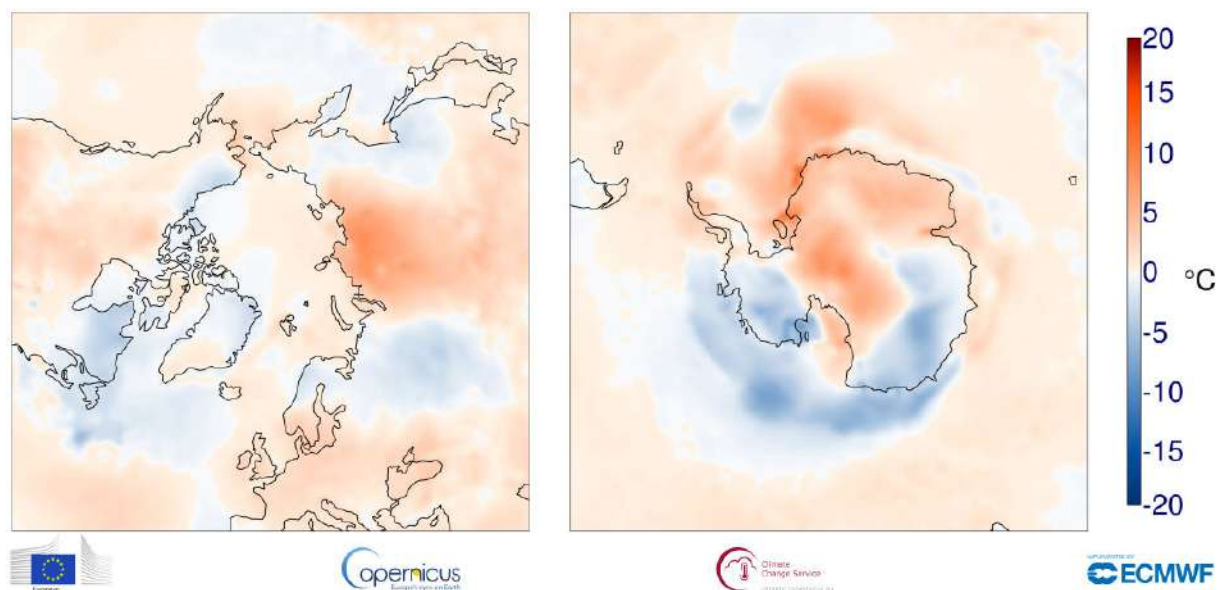
Slika 4. Ledeni morski pokrov junija 2018. Roza črta označuje rob povprečne junijske površine ledu v obdobju 1981–2010 (vir: ERA-Interim, Copernicus, ECMWF).

Figure 4. Sea-ice cover for June 2018. The pink line denotes the climatological ice edge for June for the period 1981–2010. Source: ERA-Interim (Credit: ECMWF Copernicus Climate Change Service)

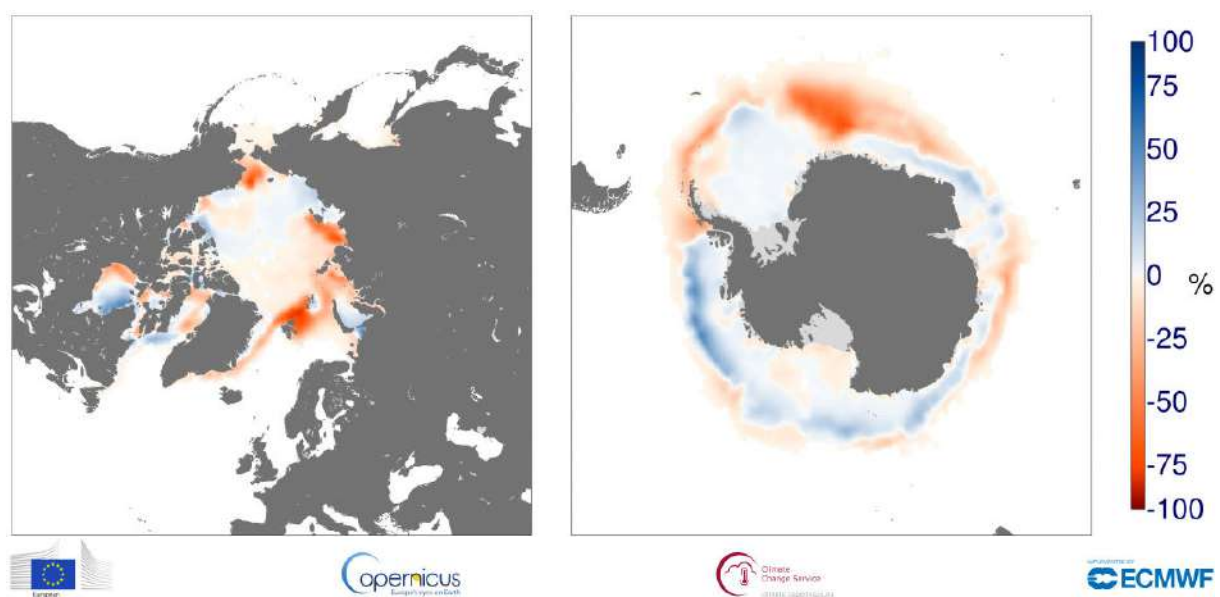

Slika 5. Odklon z morskim ledom pokritega Arktičnega (zgoraj) in Antarktičnega (spodaj) območja v obdobju od januarja 1979 do junija 2018 v primerjavi s povprečjem za ustrezne mesece v obdobju 1981–2010 v milijonih km². Temnejši stolpci označujejo junijske odklone (vir: ERA-Interim, Copernicus, ECMWF).

Figure 5. Area of the Arctic (upper) and Antarctic (lower) covered by sea-ice, for the period January 1979 to June 2018, shown as monthly anomalies relative to 1981–2010. The darker coloured bars denote the June values. Source: ERA-Interim. (Credit: ECMWF Copernicus Climate Change Service)

Slika 6. Odklon temperature v juniju 2018 od junijskega povprečja obdobja 1981–2010 (vir: ERA-Interim, Copernicus, ECMWF).
Figure 6. Surface air temperature anomaly for June 2018 relative to the June average for the period 1981–2010. Source: ERA-Interim. (Credit: ECMWF Copernicus Climate Change Service)

Slika 7. Odklon ledenega morskega pokrova v juniju 2018 od junijskega povprečja obdobja 1981–2010 (vir: ERA-Interim, Copernicus, ECMWF).
Figure 7. Sea-ice cover anomaly for June 2018 relative to the June average for the period 1981–2010. Source: ERA-Interim (Credit: ECMWF Copernicus Climate Change Service)